TİCARET HUKUKU

TİCARİ İŞLETME HUKUKU (1 .BÖLÜM)

Ticari işletme esas olarak;

- Esnaf işletmesi için öngörülen sınırı aşan
- Gelir sağlamayı hedef tutan
- Devamlılık / Süreklilik
- Bağımsız

Şekilde faaliyet sürdüren işletmelerdir.

Ticari işletmede merkez: Her ticari işletmenin bir merkezinin bulunması gerekir. Hukuki, idari, ticari faaliyetlerin yürütüldüğü yer merkezdir. Bu faaliyetler ayrı ayrı yerlerde yürütülüyorsa idari faaliyetin yürütüldüğü yer merkezdir.

Ticari işletmede şube: Bir yerin şube sayılabilmesi için gerekli olan unsurlar şöyle sıralanabilir: İç İlişkide Merkeze Bağımlı Olma, Dış İlişkide Bağımsızlık, Yer ve Yönetim Ayrılığı, Ayrı Muhasebe, Unvanın sonuna ŞUBE kelimesinin eklenmesi. ŞUBE nin ayrı tüzel kişiliği yoktur. Şube hiçbir zaman ticari işletme olamaz.

TİCARİ İŞLETMENİN DEVRİ Ticari işletmenin devri hem BK. hem de TTK.'da düzenlenmiştir. BK. m. 202 anlamında bir devirden söz edilebilmesi için, işletmenin aktif ve pasif malvarlığı unsurlarının devredilmiş olması gerekir. Devir sözleşmesi yazılı şekilde yapılır. Ayrıca 15 gün içinde Ticaret sicile tescil + ilan edilir. Yazılı şekil geçerlilik şartı olup, tescil kurucu niteliktedir. Devir keyfiyeti, alacaklılara bildirilmeli veya ilanla duyurulmalıdır. Devirden önceki borçlardan; devir alan + devir eden 2 yıl boyunca müteselsilen sorumlu olur. Devirden sonraki borçlardan devir alan sorumludur.

TİCARİ İŞLETME REHİN KANUNU

Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu Rehin Sözleşmesinin Tarafları

Kredi Kuruluşları ile Tacir, Esnaf, Çiftçi, Üretici Örgütü, Serbest Meslek Erbabı Gerçek veya tüzel kişiler

Rehin Sözleşmesinin Şekli

I. Yol / Yazılı - Noter Tasdiki - Tescil

II. Yol / Elektronik Ortam - E-imza – Tescil

Rehin Sözleşmesine Dahil Edilebilecek Unsurlar

Üzerinde rehin hakkı kurulabilecek taşınır varlıklar Rehin hakkı aşağıda belirtilen taşınır varlıklar üzerinde kurulabilir:

a) Alacaklar

b) Çok yıllık ürün veren ağaçlar

c) Fikri ve sınai mülkiyete konu haklar

ç) Hammadde

d) Hayvan

e) Her türlü kazanç ve iratlar

f) Başka bir sicile kaydı öngörülmeyen ve idari izin belgesi niteliğinde olmayan her türlü lisans ve ruhsatlar

g) Kira gelirleri

ğ) Kiracılık hakkı

h) Makine ve teçhizat, araç, ekipman, alet, iş makinaları, elektronik haberleşme cihazları dâhil her türlü elektronik cihaz gibi menkul işletme tesisatı

ı) Sarf malzemesi

i) Stoklar 12432

j) Tarımsal ürün

k) Ticaret unvanı ve/veya işletme adı

l) Ticari işletme veya esnaf işletmesi

m) Ticari plaka ve ticari hat

n) Ticari proje

o) Vagon

ö) Bu fıkrada sayılanlardan üçüncü kişiler zilyetliğindeki taşınır varlık, hak ve paylı mülkiyet hakları

Rehin Sözleşmesine Dahil Edilemeyecek Unsurlar

Sermaye Piyasası Araçları

Tapu Kütüğüne Tescil Edilen Taşınırlar

Taşınmazlar

Tescil İşlemleri Rehinli Taşınır Siciline tescil edilir.

Rehinli Taşınır Sicili kayıtları alenidir.

Sicile yapılan tescil işlemi kurucu etkiye sahiptir.

TİCARİ İŞLER VE TABİ OLDUKLARI HÜKÜMLER

- TTK'da düzenlenen tüm konular ticari iştir.
- Bir ticari işletmeyi ilgilendiren işler ticari iştir.
- Ticari iş karinesi:

Tüzel kişi Tacir Gerçek Kişi Tacir

Yaptıkları bütün işler -Halin icabına bakılır.

Ticaridir. Kesin karine -O işlemin ne için yapıldığı belli ise (Açık beyan Evim için, Annem için ☺)

-Yad bir taraf için adi iş ise diğer taraf için ticari iş ise arada sözleşme olup olmadığına bakalı. Sözleşme varsa her iki taraf için Ticari dir.

Ticari İşlerde Faiz

Ticari işlerde önceden öngörülmemiş olsa da faiz istenebilir. Adi işlerde ve ticari işlerde bileşik faiz uygulaması kabul edilmemiştir. Buna karşın, üç aydan az olmaması ve işlemin her iki tarafının da tacir olması kayıt ve şartı ile TTK'da şu ticari işlerde bileşik faiz uygulanabilir;

- Cari hesap sözleşmelerinde,
- Her iki taraf bakımından da ticari iş niteliğinde olan ödünç sözleşmelerinde,
- Ayrıca süresine bakılmaksızın kambiyo senetlerinde müracaat borçlusu diğer bir müracaat borçlusuna başvururken ödemiş olduğu faiz miktarı içinde bileşik faiz talep edebilir.

Ticari İşlerde Zamanaşımı; Ticari işlere ilişkin olarak kanunlarda öngörülen zamanaşımı sürelerinde, kanunda aksine hüküm olmadıkça, sözleşmeler ile değişiklik yapılamaz.

TİCARİ YARGI:

Ticari Davalar

a. Mutlak Ticari Davalar

Tarafların tacir olup olmadığına bakılmaksızın ticari dava sayılan ve ticaret mahkemesinde görülen davadır. Mutlak ticari Davalar Şunlardır;

· Haksız rekabet, Cari hesap, kıymetli evraklar, şirketler ve benzeri ile ilgili davalar.

· TMK'da düzenlenen rehin karşılığında ödünç para verme işiyle uğraşanlar hakkındaki ilgili maddelerdeki hususlardan doğan davalar.

· fikri mülkiyet hukukundan kaynaklı davalar.

· TBK'da düzenlenen, mal varlığının veya işletmenin devralınması, birleşmesi, tür değiştirmesi, hakkında, rekabet yasağı, yayın sözleşmesi, kredi mektubu, kredi emri, komisyoncu sözleşmesi, ticari vekil, ticari temsilci gibi tacir yardımcıları hakkındaki hükümlerden kaynaklı davalar ile havale, saklama sözleşmesinden kaynaklı davalar.

· İflas davaları

· Kooperatifler kanunundan doğan davalar

· Finansal kiralama sözleşmesinden doğan davalar

· Ticari işletme rehnine ilişkin davalar

havale, vedia ve fikri ve sanat eserlerine ilişkin telif haklarından doğan davalar yarı nispi ticari dava niteliği taşır. Ticaret mahkemesinde görülür.

b. Nispi Ticari Davalar

Bu davaların ticari dava sayılması için iki şart gerekmektedir. Her iki tarafta tacir olmalı ve dava, her iki taraf içinde ticari iş sayılmalıdır. Nispi Ticari davanın ayırıcı özelliği iki tarafta tacir olmalıdır.

c. Yarı Nispi Ticari Davalar

Bir taraf için adi iş niteliği taşıyan davalardır. Kural olarak hukuk mahkemesinde görülür

Görevli Mahkeme; Asliye ticaret Mahkemesi. Yoksa Asliye Hukuk Mahkemesi bakabilir. Aralarındaki ilişki görev ilişkisi. Görevsizlik kararı durumunda 15 gün içinde doğru mahkemeye gidilmesi gerekir.

Ticari işlere uygulanacak hükümlerin sırası şu şekildedir:

- Emredici hükümler
- Sözleşme hükümleri
- Tamamlayıcı ve yorumlayıcı ticari hükümler (yedek ticari hükümler)
- Ticari örf ve adet
- Genel hükümler (Genel Kanun , Genel örf adet , Hakimin Hukuk yaratması)

TACİR:

Gerçek Kişi Tacir;

- Bir ticari işletmeyi kısmen dahi olsa kendi adına işleten kişiye Gerçek Kişi tacir denir.
- Bir ticari işletmeyi kurup açtığını sirküler, gazete, radyo vb. ilan vasıtalarıyla halka bildirmiş veya işletmesini ticaret siciline kaydettirerek keyfiyeti ilan etmiş olan kimse fiilen işletmeye başlamamış olsa bile tacir sayılır.
- Sahip oldukları bir ticari işletmeyi veli ya da vasileri aracılığıyla işleten küçük ve kısıtlılar da tacir sayılırlar.
- Ticaret yapması yasaklanan kimseler de tacir sayılır

Not: Bir Ticari işletmesi mevcut olmasa bile ticari işletmesi varmış gibi işlemlerde bulunan kişi, iyi niyetli üçüncü kişilere karşı tacir gibi sorumlu olur. Bu kişi tacir sayılmaz ve tacirlere tanınan haklardan yararlanamaz, sadece tacirlere yüklenen külfetlere katlanır.

Veli / Vasi / Yasal danışman / Yasal Temsilci Tacir gibi sorumludur.

NOT: Adi şirketin tüzel kişiliği yoktur, Tacir sıfatı yoktur. Fakat ortaklarının tacir sıfatı vardır.

Tüzel kişi Tacir;

- Ticaret şirketleri; A.Ş. – LTD.ŞTİ – Kollektif Şirket – Komandit Şirket – Kooperatifler TACİRDİR. Bu şirketlerin ortaklarının tacir sıfatı yoktur.
- Bir ticari işletme işeten dernek ve vakıflar TACİRDİR. (Kamuya yararlı ise sadece işletmesi tacirdir.)
- DEVLET, BELEDİYE, KÖY, İL ÖZEL İDARESİ tacir DEĞİLDİR. Fakat bunların işletmeleri tacirdir. Merkez bankası, SGK ...
- Donatma İştiraki

- Hakim Teşebbüs

TACİR OLMANIN HÜKÜM VE SONUÇLARI

- Her tacir İflasa Tabidir.
- Her Tacir Ticaret Siciline Kaydolmalıdır.
- Her Tacir Ticaret ve Sanayi Odalarına Kaydolmalıdır.
- Her Tacir Ticaret Unvanı Seçmek ve Kullanmak zorundadır.
- Tacirler Ticari İş Karinesinden faydalanabilir.
- Tacir Ticari Örf ve Âdete Tabidir.
- Tacir Ticari Defterler Tutmak ve saklamak zorundadır.
- Tacir Basiretli İş Adamı Gibi Davranmak zorundadır.
- Tacir ticari işletmesi ve işleri ile ilgili olarak kararlaştırılmış olmasa dahi Ücret ve Faiz İsteme hakkına sahiptir.
- Tacirler kabul ettikleri Ücret ve Cezanın İndirilmesini İsteyemezler.
- Tacir Fatura (fiş) Vermek zorundadır ve Teyit Mektubu kullanır. Alındığı tarihten itibaren 8 gün içinde itiraz edilebilir.

HER İKİ TARAFIN TACİR OLMASI DURUMUNDA UYGULANACAK HÜKÜMLER;

- Hapis Hakkı
- Ticari Defterlerin Lehe kanıt olması
- Ticari Davaya Konu olma
- Satış ve Trampalarda özel hükme tabii olma
- Birleşik faiz
- İhtar ve ihbarlarda özel hükme tabii olma (Noter , Taahhütlü mektup , Telgraf , E-imzali posta / İSPAT ŞARTI)

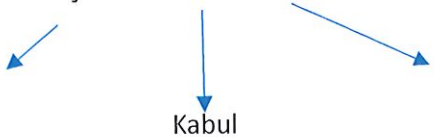
ESNAFLAR İÇİNDE UYGULANACAK TİCARİ HÜKÜMLER;

- İşletme adı kullanabilirler
- Hapis hakkında faydalanabilirler
- Ticari işletme rehin kanunundan faydalanabilirler
- Yaptıkları işin karşılığında ücret ve faiz alabilirler
- Sicillerine ve esnaf sanatkarları odalarına kayıt

TİCARET SİCİLİ

TTK. ve Ticaret Sicili Tüzüğü'nde tescil edileceği gösterilen hususlar dışında kalan konular, ticaret siciline kayıt yapılamaz;

1. Aşama: ilgilinin talebi (Bazı durumlarda resen tescilde yapılabilir)
2. Aşama: Sicil memurunun incelemesi
3. Aşama: Karar

Red edilirse, taraflar 8 gün içinde ATM itiraz edebilir

Kabul

Tescil + ticaret sicil gazetesi ilan

Not: Tescilinde duraksanan ya da mahkemeye gidilecek konularda taraflar geçici tescil talebinde bulunabilirler. 3 ay içerisinde mahkemeye gidilmezse, eksiklik tamamlanmazsa tescil resen silinir.

TESCİL SÜRESİ: 15 gündür. Bu süre düzenleyici süredir

IST: A.Ş. , LTD.ŞTİ. kuruluşlarında 30 gün / Başka bir sicil çevresine gidiliyorsa 1 ay / Ortak sayısının 1 e düşmesi durumunda 7 gün.

ALENİYET İLKESİ HAKIMDIR; TİCARET SİCİLİ HERKESE AÇIKTIR.

Tescil İşleminin yapılması ve İlan

Olumlu Etki: Kanunen tescili veya tescil ve ilanı zorunlu olan bir husus tescil veya tescil ve ilan yapıldıktan sonra artık üçüncü şahıslar o hususu bilmediklerini ileri süremezler. Tescil edilen hususları herkesin bildiği varsayılır.

Olumsuz Etki: Tescili gerektiği halde tescil edilmemiş veya tescil ve ilanı mümkün olmadığı halde tescil ve ilan edilmiş hususlarda üçüncü kişilerin iyiniyetli oldukları kabul edilir. Aksini iddia eden ispatla yükümlüdür.

Kurucu (Yaratıcı – İhdasi) Etki: Bir husus sicile tescil ile doğuyorsa, yani hukuk aleminde ortaya çıkması için tescil gerekiyorsa, bu durumda tescilin kurucu (yaratıcı ihdası) etkisinden söz edilir.
Açıklayıcı (Bildirici – İhbari) Etki: Tescil, bir hukuki durumun ortaya çıkması için gerekli değilse, başka bir deyişle, o hukuki durum tescilden önce ortaya çıkmışsa ve tescil bu hukuki durumu bildirme görevinden başka bir anlama sahip değilse, tescilin bildirici etkisinden söz edilir.

SİNAİ MÜLKİYET KANUNU (6769 SAYILI KANUN)

İlgili Kurum: TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

MARKA KAVRAMI

Marka üretilen mal ve hizmetleri benzerlerinden ayırmak için kullanılan isim, harf, renk, ışık, kelime, şekil,... lerdir. Tatlar marka olarak tescil ettirilemez.

Markanın belirlenmesinde hiçbir şart yoktur. İsim sayı resim gibi faktörlerden oluşabilir.

MARKA TÜRLERİ:

Ticari markalar: işletmeler tatarından üretilen veya üretilmemekle birlikte doğrudan satışa sunulan mallar için kullanılan markalardır.

Bir ticari malın üreticisi olarak konulan markalara fabrika markaları denir(Arçelik, Beko)

Bir malın üreticisi tarafından değildi satıcısının koyduğu markalara ticaret markaları denir (Migros markası adı altında farklı markalarda ürünler satılması gibi)

Hizmet markaları: bir işletme tarafından üretilen ürünlere hizmet sağlayarak oluşturulan markalardır(THY, yurtiçi kargo...)

Ferdi markalar: örneğin Akbank T.C. tarafından kullanılan Akbank, Ülker gıda ve sanayi ticaret aş. tarafından kullanılan bizim...

Garanti markaları: TSE, ce, ISO gibi bunlar birçok firma tarafından kullanılabilirler. Kalite ve garanti niteliği taşırlar.

Ortak marka: birbirinden bağımsız bir grup işletme tarafından aynı marka adı altında üretim veya ticaret yapılması halinde ortay çıkar. SA , KOÇ ....

Markalar talep tarihinden itibaren **10 yıl** boyunca korunur.

Tescil edilen marka Resmi marka gazetesinde ilan edilir.

Garanti markaları lisans sözleşmesine konu olamaz.

İŞLETME ADI;

İşletme adı, işletme sahibini hedef tutmaksızın doğrudan doğruya işletmeyi tanıtmak ve benzer işletmelerden ayırmak için kullanılan addır. Ticaret unvanını sadece tacirler kullanabilir; buna karşın işletme adını hem tacir, hem de esnaf kullanabilir. İşletme adı kullanmak zorunlu değildir. Ancak işletme adı seçilmiş ve kullanılıyorsa, tescili zorunludur. İşletme adı ticari işletmeden ayrı olarak devredilebilir. İşletme adının işletmeyle birlikte devredilmesi de mümkündür.

TİCARET UNVANI;

Ticaret unvanı çekirdek ve eklerden oluşur. Gerçek kişi tacirlerde ticaret unvanının çekirdek kısmı, kişinin kısaltılmadan yazılacak ad ve soyadından oluşur.

Limited, Anonim ve Kooperatif Şirketlerde: Limited, anonim ve kooperatif şirketlerin ticaret unvanının çekirdek kısmı, işletme konusunu gösterir bir kelime ile şirketin türünü gösteren ibareden oluşur. Limited şirketin sermaye miktarının unvanda gösterilmesi zorunludur. Gerçek kişinin adı soyadı unvanda gösterilirse şirket türü kısaltılamaz. Kooperatiflerde ayrıca kamu kurum kuruluşların isimleri yer alamaz.

Kollektif Şirketlerde: Sadece gerçek kişilerin ortak olabilecekleri kollektif şirketlerde ticaret unvanının çekirdek kısmı, tüm ortakların ya da hiç olmazsa ortaklardan birinin ad ve soyadıyla, şirketi ve türünü gösteren ibareden oluşur.

Adi ve Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirketlerde: Bu şirketlerin ticaret unvanında komandite ortaklardan hiç olmazsa birinin ad ve soyadıyla şirketi ve türünü gösteren ibare bulunur. Eğer unvanda komanditer ortağın adı soyadı bulunursa, aynı komandite ortak gibi sorumluluğu genişler.

Amacına ulaşmak için ticari işletme işleten dernek ve vakıfların ticaret unvanı, kendi adlarının aynısıdır.

Kuruluş kanunları gereğince özel hukuk hükümleri dairesinde idare edilmek veya ticari şekilde işletilmek üzere devlet, vilayet ve belediye gibi kamu tüzel kişileri tarafından kurulan ve tüzel kişiliği bulunan teşekkül ve müesseslerin ticaret unvanı bunları kuran düzenleme veya kararla belirlenir.

Unvanda Kullanılacak Ekler ; Ek kullanmak, esas itibariyle zorunlu değildir. Bazı hallerde ek kullanılması zorunludur. Bu zorunluluk esas itibariyle üç halde söz konusudur: Hem gerçek kişi tacir, hem de tüzelkişi tacir ticaret unvanını Türkiye'nin herhangi bir sicil dairesinde daha önce tescil ettirmiş ise, aynı unvanın bir başka kişi tarafından kullanılmak istenmesi durumunda ek kullanılması zorunludur. Şube unvanı, merkez işletme unvanına şube kelimesi eklenerek oluşturulur. Tasfiye halinde ise, unvana tasfiye kelimesi eklenir.

Donatma İştiraki Donatma iştirakinin unvanı; iki şekilde oluşturulur: Donatma iştirakinin ticaret unvanının çekirdek kısmını, müşterek donatanlardan hiç olmazsa birinin ad ve soyadı ile donatma iştirakini gösteren ibare oluşturur. Deniz ticaretinde kullanılan geminin adı ile birlikte donatma

iştirakini gösteren ibareden oluşur. Donatma iştirakinin ticaret unvanında donatanın soyadı ve geminin adı kısaltılarak yazılamaz.

Ticari Defterler;

Her tacir defter tutmak zorundadır. Tacir, Tacir gibi sorumlu olanlar, Tacir sayılanlar, Bir ticari işletmenin adi şirket tarafından işletiliyor olması halinde ortaklar tacir niteliğine sahip olacaklarından her birinin ayrı ayrı ticari defter tutması gerekir, Donatma iştiraki de defter tutmakla yükümlüdür. Yevmiye defteri, günlük işlemlerin kayıt edildiği defterdir. Açılış ve kapanış onayı vardır. Defter-i kebir, günlük deftere kaydedilen hususların belli tasniflere ayrılarak kaydedildiği defterdir. Açılış onayı vardır. Kapanış onayı yoktur. Envanter defteri, ticari işletmenin dönem başlında ve dönem sonunda, taşınmazlarını, alacaklarını, borçlarını, nakit parasının tutarını ve diğer varlıklarını eksiksiz ve doğru bir şekilde gösteren ve varlıkları ile borçlarının değerlerini teker teker belirten defterdir. Açılış onayı vardır. Kapanış onayı yoktur. Yönetim Kurulu karar defteri, tüzel kişi tacirlerin yönetim organlarının aldığı kararların tutulduğu defterdir. Açılış ve kapanış onayı vardır. Pay defteri, ortakların belirtildiği defterdir. Açılış onayı vardır. Kapanış onayı yoktur. Genel Kurul Toplantı ve müzakere defteri, tüzel kişi tacirlerin tüm ortaklarının aldığı kararların ve görüşmelerin kaydedildiği defterdir. Açılış onayı vardır. Kapanış onayı yoktur. Ancak AŞ ve Ltd şirketin kuruluşundan defter tasdiki Tic. Sicil müdürlüğünce yapılır. Bu defterlerin izleyen faaliyet dönemlerindeki açılış onayları, defterlerin kullanılacağı faaliyet döneminin ilk ayından önceki ayın sonuna kadar notere yaptırılır.

Defter ve belgeler (ticari mektuplar - ticari mektup bir işle ilgili yazışmalardır- hariç) 10 yıl süre ile saklanmalıdır. **10 yıllık** saklama süresi içinde yangın, deprem, su baskını gibi doğal afetler nedeniyle ticari defter ve belgeleri zarar gören veya zayi olan (kaybolan) tacir, bunu öğrendiği tarihten itibaren **15 gün** içinde ticari işletmesinin bulunduğu yerdeki ticari işlere bakan mahkemeye başvurarak **"Zayi Belgesi"** almalıdır. Teslim: Ticari defterlerle, saklanması zorunlu olan diğer kağıtların teslimi malvarlığı hukukuna ilişkin olan, özellikle de miras, mal ortaklığına ve şirket tasfiyesine ilişkin uyuşmazlıklarda istenebilir. Teslim halinde defter, hesap ve kağıtların her tarafı gerek mahkeme ve gerekse ilgililer tarafından incelenebilir.

Ticari defterlerin ibrazı: Bir tacir ile bir şahıs arasında ortaya çıkan ihtilafın mahkemeye taşınması sadece ihtilafla ilgili kısımların delil kabul edilmesi amacıyla defterlerin mahkeme emrine verilmesidir. Ticari defterlerin ispat gücü, tacirler arasında çıkan uyuşmazlıklarda bu defterlerin sahibi lehine veya aleyhine delil olarak kullanılmasıdır.

Ticari defterlerin teslimi: Defterin tamamının incelenmek üzere mahkemeye sunulmasıdır.

Ticari Defterlerin Sahibi Lehine Delil Olması:

Uyuşmazlık ticari işlerden çıkmış olmalıdır

Uyuşmazlık tacirler arasında çıkmış olmalıdır

Ticari defterler usulüne uygun şekilde tutulmuş olmalıdır

Defterlerdeki kayıtlar birbirini doğrulamalıdır

Defterlerle kanıtlanmak istenen iddia karşı tarafça (davalı tarafından) çürütülememiş olmalıdır.

TUTULMASI ZORUNLU OLAN DEFTERLER;

I.GERÇEK KİŞİ TACİR

- Yevmiye defteri

- Defteri Kebir
- Envanter Defteri

II. TÜZEL KİŞİ TACİR

- Yevmiye Defteri
- Defteri Kebir
- Envanter Defteri
- Karar Defteri
- Toplantı Müzakere Defteri
- Pay Defteri

HAKSIZ REKABET

Haksız rekabet, rakipler arasında veya tedarik edenler ile müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen aldatıcı veya dürüstlük kurallarına aykırı davranışlar ile ticari uygulamalardır. Açılabilecek Hukuk Davaları: TTK'da haksız rekabet nedeniyle açılabilecek hukuk davaları; Haksız rekabetin tespiti, Haksız rekabetin men'i, Haksız rekabetin sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılması (refi düzeltme davası Eski Hale getirme), Tazminat davaları (maddi ve manevi tazminat), olarak sayılmıştır.

Taraflar: Davacılar: Zarar gören veya zarar görme tehlikesine maruz kalan kimse, Ekonomik menfaatleri zarar gören ya da zarar görme tehlikesi altında bulunan müşteriler, Mesleki ve ekonomik birlikler (ticaret ve sanayi odaları, borsalar, esnaf dernekleri). Müşterilerin dahil olduğu gönüllü katılımlı sivil toplum örgütleri.

Mesleki ve ekonomik birlikler / Sivil Toplum Örgütleri; tespit, men ve haksız rekabet sonucu oluşan maddi durumun ortadan kaldırılması davası açabilecekken, tazminat davası açamazlar. Müşteriler malın imhasını isteyemezler. Mahkeme davayı kazanan tarafın talebiyle, masrafı haksız çıkan taraftan alınmak üzere hükmün kesinleşmesinden sonra, ilan edilmesine karar verebilir. Haksız rekabet nedeniyle açılacak tespit, men ve eski hale iade davalarının açılabilmesi için kusur şartı aranmaz, kusur tazminat davası için gereklidir.

Davalılar: Haksız rekabette bulunan rakip, İstihdam eden, Basın (yazı sahibi veya ilan verene karşı; yazı işleri müdürü veya ilan servisi şefine karşı; yayımcı veya matbaacı aleyhine karşı dava açılır. Yazının içeriğine müdahale edemeyen İnternet Servis Sağlayıcısına karşı dava açılamaz) Haksız rekabet eylemine doğrudan veya dolaylı olarak katılanlar, davalı sıfatına sahiptir.

Zamanaşımı: Haksız rekabet davalarının, davaya hakkı olan tarafın bu hakkın doğumunu öğrendiği günden itibaren 1 yıl ve her halde bunların doğumundan itibaren 3 yıl içinde açılması gerekir. Haksız rekabet teşkil eden davranış tekrarlandıkça zamanaşımı kesilip yeniden başlar. Haksız rekabette men (yasaklama) davalarında zamanaşımı süresi söz konusu değildir. Haksız rekabetin men'ine ilişkin kesinleşmiş ilama rağmen haksız rekabet fiiline devam edilmesi ise re'sen takip edilecek suçlardandır.

CARİ HESAP SÖZLEŞMESİ

Cari hesap, iki kişinin herhangi bir hukuki sebep veya ilişkiden doğan alacaklarını ayrı ayrı istemekten karşılıklı olarak vazgeçip bunları kalem kalem alacak ve borç şekline çevirerek hesabın kesilmesinden sonra çıkacak artan tutarı isteyebileceklerine ilişkin sözleşmedir.

Cari hesap sözleşmesinin yazılı şekilde yapılması gerekir. Cari Hesaba Geçirilebilen Alacaklar Muaccel (vadesi gelmiş) alacaklar, sözleşmenin yapılmasından sonra doğmuş alacaklar. Şu alacakların ise, cari hesaba geçirilmesi tarafların anlaşması şartına bağlıdır: Cari hesap sözleşmesinin yapılmasından önce

doğmuş alacaklar, Müeccel (henüz vadesi gelmemiş) alacaklar Bedeli tahsil edilmesi şartıyla kambiyo senetleri. (Örneğin; bir kambiyo senedi vadede bedelinin tahsil edilmesi şartı ile cari hesaba geçirilebilir. Cari hesaba yazılan ancak bedeli alınamayan kıymetli evrak sahibine geri verilerek, cari hesaptan kaydı silinir.) Hesabın kapatılması sırasında gerçekleşmesi koşuluyla şarta bağlı alacaklar. Cari Hesaba Geçirilemeyen Alacaklar; Takas edilemeyen alacaklar, Belirli bir amaca harcanmak üzere teslim edilen para ve mallardan doğan alacaklar, Emre hazır tutulmak üzere teslim edilen para ve mallardan doğan alacaklar.

Cari hesapta Hesap devresi içinde tarafların alacaklılık ve borçluluk sıfatları belli değildir. Her hesap devresi sonunda yapılan takas neticesinde ortaya çıkan alacaklılık veya borçluluk durumunu gösteren hesap cetveli diğer tarafa bildirilir. Ortaya çıkarılan bakiyeyi gösteren cetveli alan taraf 1 ay içinde noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imzalı belge ile itiraz edebilir, aksi halde kendisine tebliğ edilen bakiyeyi kabul etmiş sayılır. Cari hesaba haczi koyduran alacaklıya ödeme hesap devresinin sonunda yapılır.

Belirli Süreli Cari Hesaplarda; Sözleşmede gösterilen sürenin dolması ile cari hesap sona erer. Taraflardan birinin iflası ile cari hesap sözleşmesi sona erer.

Taraflardan birisinin ölümü ya da kısıtlanması halinde, diğer taraf veya kısıtlananın kanuni temsilcisi ya da mirasçıları 10 gün önceden haber vermek kaydıyla cari hesap sözleşmesini feshedebilir. Taraflardan birisinin alacaklısının hesap bakiyesini haczettirmesi halinde borcundan dolayı haciz tebliğ edilen taraf 15 gün içinde haczi kaldırmazsa diğer taraf sözleşmeyi feshedebilir.

Cari hesaba esaba ilişkin davalar, 5 yıl geçmekle zamanaşımına uğrar.

TACİR YARDIMCILARI;

Bağımlı Tacir Yardımcıları (Borçlar Kanununda düzenlenmiştir)

Ticari Temsilci (Temsilci): Tacir tarafından işletmeyi yönetmek üzere atanan ve tacirin kendisi gibi yetkili kıldığı, en geniş yetkili tacir yardımcısıdır. İyiniyetli üçüncü kişilere karşı, işletme sahibi adına kambiyo taahhüdünde bulunmaya (bono, poliçe, çek düzenleyebilir) ve onun adına işletmenin amacına giren her türlü işlemleri yapmaya yetkili sayılır.

İşletmede çalışacak işçiler ile hizmet sözleşmeleri yapabilir, bu sözleşmeleri feshedebilir, Hammadde satın alabilir, üretilen maddelerin satımı konusunda sözleşmeler yapabilir, Tacir adına ödünç alabilir,

İşletmeye dahil gayrimenkulleri kiraya verebilir gayrimenkul satın alabilir, Davalarda aktif ve pasif husumet yetkisine sahiptir (taciri mahkemede temsil).

Temsil Yetkisinin Sınırlandırılması: Temsil yetkisi, iki şekilde sınırlandırılabilir. Bir şubenin işleriyle sınırlandırılma, birden çok kişinin birlikte imza atmaları (çift imza) koşuluyla sınırlandırılma.

Ticari temsilci, müvekkilinden özel yetki almadıkça, işletmeye / işletme sahibine ait taşınmazları devredemez ve bunlar üzerinde üçüncü kişiler lehine ayni haklar kuramaz. Ancak taşınmaz alım-satımı ile uğraşan bir işletmeye atanan ticari temsilcinin taşınmazlar üzerinde işlem yapması işin doğal sonucudur.

Temsil yetkisinin sona erdiği ticaret siciline tescil ve ilan edilir. Edilmediği sürece, bu yetki iyiniyetli üçüncü kişiler için geçerliliğini korur.

Ticari Vekil: Ticari temsilci sıfatına sahip olmaksızın bir ticari işletme sahibi tarafından işletmenin bütün işleri veya belirli bazı işleri için temsil yetkisi verilen kimsedir.

Ticari vekil, yalnızca olağan işleri yapabilir (Örneğin, ticari vekil özel olarak yetkilendirilmese de işletmede çalışanlarla hizmet sözleşmesi yapabilmektedir.) Ancak ticari temsilci gibi önemli (olağanüstü) işleri yapamaz. Örneğin ödünç olarak para veya benzerlerini alamaz, kambiyo taahhüdünde bulunamaz, dava açamaz ve açılmış davayı takip edemez.

Pazarlamacı: Bir ticari işletmenin merkez veya şubelerinin bulunduğu yerler dışında tacir adına işlemlerde bulunan kişidir. (Aracılık eder veya taciz adına sözleşme yapar)

Bağımsız Tacir Yardımcıları

Acente; ticari temsilci, ticari vekil gibi bağımlı bir sıfatı olmaksızın bir sözleşmeye dayanarak belirli bir yer veya bölge içinde sürekli şekilde ticari bir işletmeyi ilgilendiren sözleşmelerde aracılık etmeyi veya bunları o işletme adına yapmayı meslek edinen kimsedir. TTK da düzenlenmiştir.

Acentenin Yetkileri: Ticari işletmeyi ilgilendiren sözleşmelerde aracılık etmek, Tacir adına sözleşme yapmak, (Bu yetkinin yazılı olarak verilmesi şarttır.) Tacir adına hakkı koruyucu beyanlarda bulunmak,- Bizzat sattığı malların bedelini kabzetmek (tahsil etmek), Kendi yaptığı işlere ilişkin olarak taciri mahkemede temsil etmek.

Acentelik Sözleşmesinin Sona Ermesi: Sözleşme belirli bir süre için yapılmışsa kural olarak sürenin bitimi ile acentelik sözleşmesi sona erer. (Ancak, sürenin dolmasından sonra da işlere devam edilirse, acentelik sözleşmesi belirsiz süreli ye dönüşür).Belirsiz süreli olarak yapılmış acentelik sözleşmesi, üç ay önceden ihbar edilerek sona erdirileblir. Haklı nedenle sözleşme feshedilebilir. Taraflardan birinin ölümü, iflası, hacir altına alınması da acenteliği sona erdirir.

Alım Satım Komisyoncusu, ücret karşılığında, kendi adına müvekkili hesabına hukuki işlem yapmayı üstlenen kişidir.

Simsar (Telal): Müvekkil ve simsar arasında yapılan ve müvekkilin sözleşme yapacağı üçüncü kişiyi bulmasını sağlamayı amaçlayan bir sözleşmedir.

Zamanaşımı süreleri 5 YIL